

AS ATTĪSTĪBAS FINANŠU INSTITŪCIJA ALTUM

**NEAUDITĒTI KONCERNA STARPPOSMU
SAĪSINĀTIE PĀRSKATI
PAR 9 MĒNEŠU PERIODU LĪDZ 2017.GADA 30. SEPTEMBRIM**

SATURS

	Lapa
Vadības ziņojums	2
Informācija par vadību	8
Paziņojums par vadības atbildību	9
Finanšu pārskati:	
Starpposma saīsinātais konsolidētais visaptverošo ienākumu pārskats	10
Starpposma saīsinātais konsolidētais finanšu stāvokļa pārskats	11
Starpposma saīsinātais konsolidētais kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats	12
Starpposma saīsinātais konsolidētais naudas plūsmas pārskats	13
Starpposma saīsinātais konsolidētā finanšu pārskatu pielikumi	14 - 38

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Doma laukums 4
Rīga, LV-1050, Latvija
tālrunis: + 37167774010
Reģistrācijas numurs: 50103744891

**AS ATTĪSTĪBAS FINANŠU INSTITŪCIJA ALTUM
VADĪBAS ZIŅOJUMS**

Darbība pārskata periodā

Akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk tekstā – Koncerns) ir valsts attīstības finanšu institūcija, kas finanšu instrumentu veidā (aizdevumi, garantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos, u.c.) sniedz valsts atbalstu noteiktām mērķa grupām. Koncerns īsteno valsts atbalsta programmas, novēršot tirgus nepilnības un nodrošinot finanšu pieejamību jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas.

Koncerna misija – "Mēs palīdzam Latvijai augt!"

Koncerna vīzija – "Sadarbības partneris un finanšu eksperts tautsaimniecības attīstībā."

Attīstības finanšu institūcijas loma finanšu tirgū ir:

- papildināt finanšu tirgu;
- labot tirgus nepilnības un tirgus kļūdas;
- darboties, atbilstoši valsts deleģējumam, konkrēti definētās jomās un segmentos;
- realizēt programmas sadarbībā ar privātiem tirgus dalībniekiem.

Koncerns darbojas, balstoties uz Attīstības finanšu institūcijas likumu.

Koncerna 40% akciju turētājs ir LR Finanšu ministrija, 30% akciju turētājs – LR Ekonomikas ministrija un 30% akciju turētājs – LR Zemkopības ministrija.

2017.gada 9 mēnešos Koncerns ir strādājis ar 3,8 miljoni eiro lielu peļņu.

Galvenie koncertna finanšu rādītāji sniegti Vadības ziņojuma pielikumā "Galvenie finanšu rādītāji, darbības apjomi un darbības rezultāti".

Darbības apjomi

Koncerna uzskaitē 2017.gada 30.septembrī ir atbalsta programmu ietvaros izsniegto finanšu instrumentu (bruto) portfelis 443,2 milj. eiro apjomā, ko veido 13,787 projekti, tai skaitā:

- garantiju portfelis 176,5 milj. eiro, kopējais darījumu skaits 7,264;
- aizdevumu portfelis 211,5 milj. eiro, kopējais darījumu skaits 6,331;
- ieguldījumi riska kapitāla fondos kopējā apjomā 55,2 milj. eiro, kopējais fondu finansēto projektu skaits – 192.

No gada sākuma Koncerna finanšu instrumentu portfelis pieaudzis par 5,2% (22,5 milj. eiro) pēc apjoma un par 20,4% (2,338 projektiem) pēc projektu skaita. No finanšu instrumentiem visstraujākais pieaugums ir garantiju portfelim, kas ir pieaudzis par 20% pēc apjoma (29,3 milj. eiro) un 47% pēc darījumu skaita (par 2,327 darījumiem). Darījumu skaita pieaugumu būtiski ietekmē Mājokļu garantiju programmas īstenošana. Straujāks garantiju portfeļa pieaugums Koncerna kopējā finanšu instrumentu portfelī tiek īstenots atbilstoši Koncerna vidēja termiņa attīstības stratēģijai.

Jaunu darījumu apjoms

Pārskata periodā, no 2017.gada 1.janvāra līdz 30.septembrim ieviešot valsts atbalsta programmas, ir piešķirts finansējums 91,8 milj. eiro apjomā, atbalstot 3,500 projektus, tai skaitā:

- garantijas 50,5 milj. eiro, kopējais darījumu skaits 2,596 projekti;
- aizdevumi 39,4 milj. eiro, 891 projekti;
- riska kapitāla fondu ieguldījumi 1,8 milj. eiro, 13 projekti.

2017.gada 9 mēnešos, salīdzinājumā ar šādu periodu gadu iepriekš, valsts atbalsta programmās īstenots līdzvērtīgs jaunu darījumu apjoms: piešķirot par 0,5% (0,5 milj. eiro) mazāku finansējuma apjomu, ir atbalstīti par 5% (par 167 projektiem) vairāk projektu.

Īpaši kāpināta darbība garantiju jomā uzņēmējdarbības veicināšanai, 9 mēnešos uzņēmējdarbības projektiem izsniegta jaunas garantijas par 35,5 milj. eiro.

Uzņēmumi bieži saskaras ar situāciju, kad tiem nav pietiekama nodrošinājuma, lai bankā saņemtu finansējumu biznesa attīstībai vai saņemtu to nepieciešamajā apjomā. Tāpēc Koncerns ievērojami paplašina darbību kredītu garantiju izsniegšanā uzņēmējdarbības veicināšanai, kas palīdzēs tautsaimniecībā ieplūst vairāk finanšu resursiem.

VADĪBAS ZIŅOJUMS (turpinājums)

Paplašinot darbību kredītu garantiju jomā, 2017.gadā maksimālā vienas garantijas summa ir palielināta līdz 3 milj. eiro. Pārskata periodā ieviests jauns garantiju piešķiršanas risinājums - pilnvarojuma garantijas, kas palīdzēs vēl vairāk sekmēt finansējuma pieejamību mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Pilnvarojuma garantiju īstenošanai ir noslēgts padziļinātas sadarbības līgums ar SEB banku, un tiek plānots līdzīgu sadarbību uzsākt arī ar citām bankām. Pakalpojums bankām sniedz iespēju būtiski paātrināt mazo un vidējo uzņēmumu kredītpieprasījumu izskatīšanu.

Lai palielinātu Latvijas uzņēmumu konkurētspēju ir uzsākta eksporta kredīta garantiju izsniegšana arī darījumiem uz Eiropas Savienības (turpmāk – ES) dalībvalstīm maziem eksportētājiem (ar eksporta apgrozījumu zem 2 milj. eiro) un darījumiem ar garākiem atlikto maksājumu termiņiem (no 180 līdz 720 dienām). Pateicoties jaunajām garantijām būtiski pieaugs aizsargātā eksporta apjoms uz ES valstīm. Programmas ietvaros atbalstu saņems vairāk nekā 150 uzņēmumi, garantējot eksporta darījumus uz ES valstīm vismaz 82 milj. eiro apmērā. Paredzams, ka galvenie ieguvēji būs apstrādes rūpniecības uzņēmumi, lauksaimniecības produkcijas ražotāji, kā arī mazie un vidējie uzņēmumi, kas sāk apgūt eksporta tirgus.

Riska kapitāla investīcijas

Altum Fondu fonda, kas izveidots finanšu instrumentu ieviešanai izmantojot Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) līdzekļus, aktivitāšu ietvaros, 2017.gadā ir veikta akcelerācijas fondu pārvaldnieku atlase starptautiskā konkursā. Akcelerācija Latvijā būs līdz šim vēl nebijusi aktivitāte ļoti agrīnas stadijas uzņēmumu atbalstam un tai paredzēts publiskais finansējums 15 milj. eiro apmērā. Plānots, ka akcelerācijas un investīciju pakalpojumus saņems aptuveni 120 perspektīvas idejas.

2017.gadā ir uzsākta arī sēklas, sākuma un izaugsmes fondu finanšu starpnieku atlase. Plānots, ka sēklas un sākuma fondi darbību uzsāks 2018.gada 2.ceturksnī, kopējais publiskais finansējums Koncerna ieguldījumiem sēklas un sākuma fondos ir paredzēts 30 milj. eiro. Izaugsmes fondu darbību paredzēts sākt 2018.gada 3.ceturksnī, un kopējais publiskais finansējums šajos fondos ir paredzēts 30 milj. eiro.

Eiropas Stratēģisko investīciju fonds

Sekmējot Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (EFSI) līdzekļu izmantošanu Latvijā un veicinot lielo investīciju projektu (virs 50 milj. eiro) īstenošanu, Koncerns sadarbībā ar Eiropas Investīciju banku un Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā, veic informatīvas aktivitātes un nodrošina lielo projektu konsultēšanu par EFSI līdzekļu saņemšanu. Ir organizēta sadarbība ar Latvijas komercbankām, lai palīdzētu piesaistīt lielo projektu efektīvākai īstenošanai nepieciešamās investīcijas.

Mazo un vidējo uzņēmumu biznesa ideju atbalsta paplašināšanai ir noslēgts līgums ar Eiropas Investīciju fondu (EIF) par InnovFin programmas pretgarantiju ieviešanu 30 milj. eiro garantiju portfelim. Pretgarantiju sniegtais riska segums ļauj Altum inovatīviem projektiem piešķirt garantijas par zemākām likmēm, samazinot šo projektu finansējuma piesaistes izmaksas. Līdz 2017.gada 30.septembrim InnovFin programmas ietvaros piešķirtas 6 garantijas, 0,992 milj. eiro apjomā. Ar EIF ir noslēgts līgums par COSME programmas portfelgarantiju 15 milj. eiro aizdevumu portfelim, kas garantēs aizdevumus biznesa uzsācēju segmenta atbalstam. Iesniegts pieteikums EFSI programmas ietvarā mikroaizdevumu un sociālās uzņēmējdarbības aizdevumu apguves veicināšanai.

Uzņēmējdarbības uzsākšanas veicināšana

Būtisks Koncerna darbības segments ir uzņēmējdarbības uzsākšanas veicināšana. Līdz 2017.gada 30.septembrim Starta programmas ietvaros biznesa uzsākšanas projektiem piešķirts finansējums aizdevumu veidā 41,1 milj. eiro apmērā, 2,266 jauno uzņēmēju projektu finansēšanai.

Ņemot vērā aktuālās tendences biznesa eņģeļu sektorā, 2017.gadā Koncerns paplašinājis kopīgā pilotprojekta iespējas ar Biznesa eņģeļu tīklu LatBAN par biznesa ideju kopfinansēšanu. Paplašinātā sadarbība paredz, ka Koncerna aizdevumu var saņemt arī tās dzīvotspējīgas biznesa idejas, kurās ir gatavs investēt biznesa eņģeļu sindikāts - apvienība, kurā ietilpst vairākas privātpersonas - investori, kas nolēmuši kopīgi ieguldīt kādā projektā.

VADĪBAS ZIŅOJUMS (turpinājums)

Atbalsts daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai

2016.gadā Koncerns uzsāka īstenot Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programmu. Programmas ietvaros kopējais publiskais finansējums (ERAF un valsts budžets) plānots 166 milj. eiro. Papildus programmas īstenošanai tiks piesaistīts Koncerna finansējums un aizņēmums.

Pārskata periodā turpinājās 2016.gadā uzsāktās plašās interesentu informēšanas aktivitātes sadarbībā ar LR Ekonomikas ministriju un citiem partneriem gan bezmaksas pasākumos Latvijas pilsētās, gan Altum kompetences centrā.

Iedzīvotāju konsultēšanai par programmu 2017.gadā:

- 21 Latvijas pilsētā organizēti semināri ar 780 apmeklētājiem;
- Koncerns organizējis divus pilnvaroto personu (projektu iesniedzēju) praktiskus apmācību seminārus;
- sagatavoti jauni mārketinga materiāli.

Šī gada 9 mēnešos izskatīšanai ir saņemts liels skaits programmas projektu pieteikumu – 185. Pozitīvi atzinumi tika sniegti 111 pieteikumiem. Lielam skaitam iesniegto projektu tālāku virzību kavē projektu īstenošanu sastādīti kļūdaini iepirkuma nolikumi.

Līdz 2017.gada 30.septembrim programmas ietvaros piešķirtas 12 garantijas daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes projektiem par 1,2 milj. eiro, projektu atbalstam piešķirti granti 25 projektiem par kopējo summu 2,5 milj. eiro, kā arī piešķirti 3 Altum aizdevumi par summu 0,3 milj. eiro.

Atbalsts ģimenēm ar bērniem mājokļa iegādei

Līdz 2017.gada 30.septembrim Mājokļu garantiju programmas ietvaros ģimenēm ar bērniem izsniegtas 6,542 garantijas 44,5 milj. eiro apjomā. Programmas piedāvātās garantijas, kas palīdz risināt hipotekāro aizdevumu saņemšanai nepieciešamās pirmās iemaksas sakrāšanas grūtības, izmanto ģimenes visā Latvijā. 67% garantiju piešķirti aizdevumiem Rīgā un Pierīgā, Vidzemē 15%, Kurzemē 9%, Zemgalē 7%, savukārt Latgalē 2% no kopējā skaita. Vidējais vienas garantijas apjoms ir 6,8 tūkstoši eiro.

Latvijas Zemes fonds

Koncerna administrētā Zemes fonda bilancē uz 2017.gada 30.septembri ir uzskaitīti 216 īpašumi ar kopējo zemes platību 3,591 ha, 9,3 milj. eiro vērtībā.

Uz 2017.gada 30.septembri 86% fonda īpašumu bija piesaistīti nomnieki – lauksaimnieki, kuriem lauksaimniecības zeme nepieciešama saimnieciskās darbības attīstīšanai, tai skaitā zeme iznomāta arī vairāk kā desmit jaunajiem lauksaimniekiem.

Aktīvi turpinās darbs, lai Zemes fondā ieviestu jaunu atbalsta veidu – reverso nomu, kas lauksaimniekiem dod iespēju pārdot savu īpašumu Zemes fondam un, nomājot to no fonda ar atpirkšanas tiesībām, turpināt to lietot ražošanai.

Risku vadība

Atbilstošas risku pārvaldības nodrošināšanai, Koncernā ir izveidota Risku vadības sistēma, kas nodrošina preventīvu risku vadību, kā arī savlaicīgu korektīvo pasākumu ieviešanu risku mazināšanai vai novēršanai. Uzņemoties riskus, Koncerns saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus. Risku pārvaldībai Koncerns pielieto dažādas risku vadības metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus. Risku vadības metodes tiek izvēlētas, ņemot vērā konkrēta riska būtiskumu un ietekmi uz Koncerna darbību. Saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likumu: "Finanšu institūcija pirms programmas apstiprināšanas Ministru kabinetā novērtē programmas ietekmi, riskus un sagaidāmos zaudējumus, finansiālos rezultātus un programmas īstenošanas izmaksas." Ministru kabinets apstiprina programmas un nosaka to īstenošanas kārtību, finansējumu, atbalstāmo darbību un izmaksu attiecināmības nosacījumus, tai skaitā finansējumu finanšu institūcijas izdevumu segšanai.

VADĪBAS ZIŅOJUMS (turpinājums)

Reitings

Starptautiskā kredītu reitingu aģentūra Moody's Investors Service ir piešķirusi Altum (Koncerna mātes sabiedrībai) ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ar tā stabilu attīstības prognozi. Piešķirtais reitings ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem reitingiem. Reitings tika piešķirts 2017.gada 15.jūnijā.

Reitinga saņemšana bija viens no pasākumiem gatavojoties obligāciju emisijai Baltijas obligāciju tirgū šī gada oktobrī. Piešķirtais reitings apliecina Koncerna atbilstību augstām finanšu tirgu prasībām saistībā ar korporatīvās pārvaldības standartiem, finansiālo stabilitāti, ilgtspēju un citiem faktoriem.

Nākotnes perspektīva

Pamatojoties uz tirgus nepilnību analīzi, sadarbībā ar atbildīgajām ministrijām Koncerns izstrādā un ievieš jaunas valsts atbalsta programmas.

Koncerna finanšu instrumentu jauno darījumu apjoms 2017.gadā plānots orientējoši 180 milj. eiro apjomā, atbalstu sniedzot vairāk nekā 5,500 projektiem. Finansētie projekti veicinās vairāk nekā 3,100 jaunu darbinieku radīšanu. Kopējais Koncerna finanšu instrumentu ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību, būs orientējoši 290 milj. eiro apmērā.

Koncerns šī gada oktobrī ir veicis pārvedamu parāda vērtspapīru (obligāciju) emisiju programmas veidā, to iegrāmatošanu Latvijas Centrālajā depozitārijā un kotācijas uzsākšanu Nasdaq Riga par kopējo apjomu nominālvērtībā 20 milj. eiro. Obligāciju emisija paredzēta, lai diversificētu Koncerna finansējumu struktūru un nodrošinātu vairākus valsts atbalstītus investīciju projektus Latvijas tautsaimniecībā. Ar obligācijām piesaistītie līdzekļi ievērojami paplašinās finanšu atbalstu uzņēmējdarbības projektiem energoefektivitātes, atjaunojamo energoresursu veicināšanā un negatīvo klimata izmaiņu ietekmes samazināšanas jomā.

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

2017. gada 15. novembrī.

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Starpposma koncertna saīsinātie pārskati par 9 mēnešu periodu līdz 2017. gada 30.septembrim

VADĪBAS ZIŅOJUMA PIELIKUMS

Galvenie finanšu rādītāji, darbības apjomi un darbības rezultāti

	Gads, kas noslēdzās 31.decembrī		Deviņi mēneši, kas noslēgušies 30.septembrī	
	2015	2016	2016	2017
	<i>(Revidēts)</i>		<i>(Nerevidēts)</i>	
Galvenie finanšu dati (ALTUM koncerts)				
Neto procentu un komisijas naudas ieņēmumi (tEUR) ¹⁾	16,419	11,024	9,446	9,504
Peļņa (pārskata periodā) (tEUR)	4,924	2,170	3,791	3,855
Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA) ²⁾	55,8%	88,4%	58,6%	62,5%
Darbinieku skaits	282	242	247	230

	Gads, kas noslēdzās 31.decembrī		Deviņi mēneši, kas noslēgušies 30.septembrī	
	2015	2016	2017	
	<i>(Revidēts)</i>		<i>(Nerevidēts)</i>	
Galvenie finanšu dati (ALTUM koncerts)				
Kopā aktīvi (tEUR)	406,918	443,126	432,678	
Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) / Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA) ³⁾	37,3%	35,2%	35,2%	
Kapitāls un rezerves (tEUR)	199,610	210,094	216,027	
Riska segums, kopā: ⁴⁾ (tEUR)	41,021	67,705	62,701	
Riska seguma rezerve	40,662	64,833	59,724	
Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem	-1,276	-4,323	-4,218	
Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls)	1,635	7,195	7,195	
Likviditātes rādītājs 180 dienām ⁵⁾	351,9%	449,3%	446,3%	

	Gads, kas noslēdzās 31.decembrī		Deviņi mēneši, kas noslēgušies 30. septembrī	
	2015	2016	2016	2017
	<i>(Revidēts)</i>		<i>(Nerevidēts)</i>	
Finanšu instrumenti (bruto vērtībā)				
Portfelis (tEUR) (pa finanšu instrumentiem)				
Kredīti	218,562	217,429	224,582	211,472
Garantijas	131,120	147,175	141,189	176,495
Riska kapitāls	39,929	58,541	53,764	55,180
Kopā	389,611	423,145	419,535	443,147
Līgumu skaits	8,901	11,449	10,788	13,787
Piešķirtie apjomi (tEUR) (pa finanšu instrumentiem)				
Kredīti	52,329	59,465	43,828	39,442
Garantijas	50,065	56,109	37,417	50,517
Riska kapitāls	18,798	21,356	10,642	1,808
Kopā	121,192	136,929	91,887	91,767
Līgumu skaits	2,819	4,461	3,333	3,500
Piesaisītā privāta finansējuma sviras koeficients ⁶⁾	104%	162%	168%	185%

VADĪBAS ZIŅOJUMA PIELIKUMS (turpinājums)

- 1) Neto procentu un komisijas naudas ieņēmumus veido sekojoši Ienākuma pārskata posteņi: Neto procentu ieņēmumi un Tīrie komisijas ieņēmumi. Rādītājs atspoguļo ALTUM Koncerna pamatdarbības ienākumus.
- 2) Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA) tiek aprēķināta, Personāla izmaksu, Administratīvo izdevumu un Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojuma summu dalot ar Pamatdarbības ienākumiem pirms pamatdarbības izdevumiem, kas atspoguļoti Ienākumu pārskatā. IIA ir pamatdarbības efektivitātes rādītājs.
- 3) Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR)/Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA) (KBPR/KPA).
Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) tiek aprēķināts no Kopā kapitāls atskaitot Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi.
Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA) iekļauj ALTUM Koncerna kopējos aktīvus, pieskaitot ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu, ņemot vērā uzkrājumus garantijām, no kura atņemti Nākamo periodu izdevumi, Uzkrātie ieņēmumi, Pamatlīdzekļi, Nemateriālie aktīvi, Pārējie aktīvi un Pārdošanai pieejamie aktīvi.
Abu rādītāju (KBPR, KPA) aprēķinā izmantotie posteņi atspoguļoti ALTUM Koncerna Finanšu pārskatos: Pārskatā par finanšu stāvokli un Kapitāla uz rezervju izmaiņu pārskatā, pielikumos – Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības un Uzkrājumi. KBPR/KPA tiek izmantots, lai novērtētu Koncerna kapitāla pietiekamību.
- 4) Riska segums, kopā ir tīrais finansējums, kas pieejams ALTUM ieviesto atbalsta programmu sagaidāmo kredītzaudējumu segumam. Riska segums, kopā ir Riska seguma rezerves un Portfeļa zaudējumu rezerves (speciālais rezerves kapitāls) kopsumma, no kuras atskaitīta Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem. Sagaidāmie zaudējumi tiek aplēsti pirms attiecīgās atbalsta programmas ieviešanas un daļa no publiskā finansējuma, kas tiek saņemts attiecīgās atbalsta programmas ietvaros sagaidāmo kredītriska zaudējumu segumam tiek novirzīts vai nu "Portfeļa zaudējumu rezervē", kas ir Koncerna speciālais rezerves kapitāls, vai uzskaitīts atsevišķi kā uzkrājumi riska segumam "Riska seguma rezervē" saistībās. Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls) ir atspoguļots ALTUM Koncerna Finanšu pārskatu pielikumā Rezerves, savukārt Riska seguma rezerve ir atspoguļota ALTUM Koncerna Finanšu pārskatu pielikumā Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts. Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem ir Riska seguma rezerves apjoms, kas alocēts un izmantots uzkrājumiem aizdevumu portfeļa vērtības samazinājumam un uzkrājumiem garantijām, un tā attiecīgi atspoguļota ALTUM Koncerna Finanšu pārskatu pielikumos "Kredīti" un "Uzkrājumi". Riska segums, kopā ir pamatrādītājs, novērtējot riska segumu ALTUM ieviestajās atbalsta programmās, kā arī vērtējot Koncerna ilgtermiņa finanšu stabilitāti.
- 5) Likviditātes rādītājs 180 dienām tiek aprēķināts, Prasību pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi ar termiņu līdz 1 mēnesim un Ieguldījumu vērtspapīru – pieejami pārdošanai summu dalot ar Kopējo saistību ar maksājuma termiņu līdz 6 mēnešiem un Kopējo finansiālo saistību ar maksājuma termiņu līdz 6 mēnešiem (ārpusbilances postenis) summu. Likviditātes rādītāja 180 dienas aprēķinam nepieciešamie dati ir atspoguļoti ALTUM Koncerna Finanšu pārskatos: Pārskatā par finanšu stāvokli un sekojošos pielikumos – Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības un Aktīvu un saistību sadalījums pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa. Likviditātes rādītājs 180 dienas atspoguļo ALTUM Koncerna spēju ievērot savas saistības noteiktā termiņā ar pašreiz pieejamiem likvidajiem aktīviem.
- 6) Piesaistītā privātā finansējuma sviras koeficients parāda projektā papildus ALTUM finansējumam ieguldītā privātā finansējuma apjomu. Sviras koeficients tiek noteikts, ņemot vērā finansējumu, kuru papildus ALTUM finansējumam ir ieguldījis privātais līdzfinansētājs un projekta īstenotājs, kas vidēji aizdevumiem ir līdz pat 50 procentiem, garantijām un riska kapitālam līdz pat 70 procentiem (izņemot mājokļu aizdevumu garantijas programmas pirmajai iemaksai, kur šis koeficients ir 795 procenti).

INFORMĀCIJA PAR VADĪBU

Padome

Padome tika izveidota 2013. gada 19.decembrī ar LR Finanšu ministrijas rīkojumu Nr.584.

<i>Vārds, uzvārds</i>	<i>Ieņemamais amats</i>	<i>Ieceļšanas datums</i>
Līga Kļaviņa	Padomes priekšsēdētāja	19.12.2013. – 18.12.2016. 29.12.2016. /pašlaik
Jānis Šnore	Padomes loceklis	19.12.2013. – 18.12.2016. 29.12.2016. /pašlaik
Kristaps Soms	Padomes loceklis	29.12.2016. / pašlaik
Gatis Sniedziņš	Padomes loceklis	19.12.2013. – 04.10.2016.

Valde tika izveidota 2013. gada 19.decembrī ar LR Finanšu ministrijas rīkojumu Nr.584.

Ar 2015. gada 2.oktobra padomes lēmumu pārvēlēja valdes locekļus – Juri Vaskānu un Jēkabu Krieviņu, un ievēlēja jaunu valdes locekli – Inesi Zīli un jaunu valdes priekšsēdētāju – Reini Bērziņu, kā arī noteica, ka ar 2015. gada 12.oktobri Rolands Paņko pilda valdes locekļa pienākumus.

<i>Vārds, uzvārds</i>	<i>Ieņemamais amats</i>	<i>Ieceļšanas / izslēgšanas datums</i>
Reinis Bērziņš	Valdes priekšsēdētājs	12.10.2015./ pašlaik
Jēkabs Krieviņš	Valdes loceklis	12.10.2015./ pašlaik
Juris Vaskāns	Valdes loceklis	12.10.2015./ pašlaik
Inese Zīle	Valdes locekle	12.10.2015./ pašlaik
Aleksandrs Bimbirulis	Valdes loceklis	07.07.2017./ pašlaik
Rolands Paņko	Valdes loceklis	15.04.2014. – 12.10.2015. - Valdes priekšsēdētājs; 12.10.2015.– 14.04.2017. - Valdes loceklis

PAZIŅOJUMS PAR VADĪBAS ATBILDĪBU

Rīgā

2017. gada 15. novembrī.

Valde (Vadība) ir atbildīga par finanšu pārskatu sagatavošanu. Vadība apstiprina, ka no 10. līdz 38. lapai iekļautie finanšu pārskati par periodu no 2017. gada 1.janvāra līdz 2017. gada 30. septembrim ir sagatavoti, pamatojoties uz atbilstošām grāmatvedības metodēm, kuru pielietojums ir bijis konsekvents, un vadības lēmumi un pieņēmumi attiecībā uz šo pārskatu sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi. Vadība apstiprina, ka Koncerna finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar 34. Starptautisko grāmatvedības standartu "Starpposma finanšu informācija", pamatojoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu.

Pārskata periodā ir konsekventi izmantotas atbilstošas uzskaites metodes. Vadība ir atbildīga par atbilstošas grāmatvedības uzskaites nodrošināšanu, Koncerna aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas rīcības atklāšanu un novēršanu.

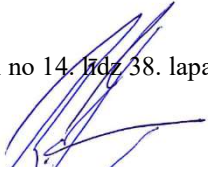

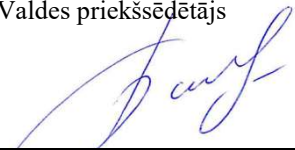
Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

**STARPPOSMA SAĪSINĀTAIS KONSOLIDĒTAIS
 VISAPTVEROŠO IENĀKUMU PĀRSKATS**
 (visas summas ir tūkstošos eiro)

	Pielikumi	2017. gada 9 mēneši	2016. gada 9 mēneši
Procentu ieņēmumi	3.	9,654	10,394
Procentu izdevumi	4.	(324)	(1,178)
Neto procentu ieņēmumi		9,330	9,216
Komisijas naudas ieņēmumi		366	344
Komisijas naudas izdevumi		(192)	(114)
Tīrie komisijas ieņēmumi		174	230
Zaudējumi no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu		(145)	(74)
Ieņēmumu / (zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumos un asociētos uzņēmumos	11.	(3,315)	944
Citi ieņēmumi	5.	6,183	3,947
Pamatdarbības ienākumi pirms pamatdarbības izdevumiem		12,227	14,263
Personāla izmaksas		(4,503)	(4,562)
Administratīvie izdevumi	6.	(2,833)	(3,385)
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojums		(304)	(411)
Uzkrājumi vērtības samazinājumam, neto	7.	(732)	(2,114)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		3,855	3,791
Uzņēmumu ienākuma nodoklis		-	-
Pārskata perioda peļņa		3,855	3,791
<i>Citi visaptverošie ienākumi, kas nākamajos periodos pārklasificējami peļņā vai zaudējumos:</i>			
Neto peļņa / (zaudējumi) no pārdošanai pieejamiem ieguldījumiem	20.	(860)	1,083
Citi visaptverošie pārskata perioda ienākumi / (zaudējumi), pirms nodokļiem		(860)	1,083
Kopā pārskata perioda visaptverošie ienākumi		2,995	4,874

Pielikumi no 14. līdz 38. lapai ir neatņemama šo starpposma saīsināto finanšu pārskatu sastāvdaļa.

 Reinis Bērziņš
 Valdes priekšsēdētājs

 Marina Baranovska
 Galvenā grāmatvede

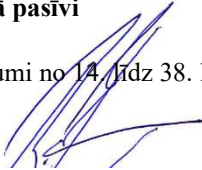
2017. gada 15. novembrī.

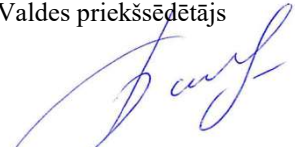
STARPPOSMA SAĪSINĀTAIS KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI

(visas summas ir tūkstošos eiro)

	Pielikumi	30.09.2017.	31.12.2016. (auditēts)
<u>Aktīvi</u>			
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	8.	86,627	89,553
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai		62,125	64,294
Ieguldījumu vērtspapīri – līdz termiņa beigām turētie		457	1,531
Kredīti un debitoru parādi	9.	194,869	201,250
Atvasinātie līgumi	10.	451	-
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos	11.	54,989	58,296
Nākamo periodu izdevumi		457	413
Uzkrātie ieņēmumi		1,733	1,646
Ieguldījuma īpašumi	12.	21,869	17,087
Pamatlīdzekļi		3,729	3,507
Nemateriālie aktīvi		671	168
Pārējie aktīvi		4,701	4,014
Pārdošanai pieejamie aktīvi	13.	-	1,367
Kopā aktīvi		432,678	443,126
<u>Saistības</u>			
Saistības pret kredītiestādēm	14.	46,886	56,195
Atvasinātie līgumi	10.	-	854
Saistības pret vispārējām valdībām	15.	43,610	46,914
Nākamo periodu ieņēmumi		1,509	777
Uzkrātie izdevumi		646	1,198
Atbalsta programmu finansējums	16.	94,966	96,822
Valsts atbalsts	16.	5,088	6,849
Uzkrājumi	18.	16,039	16,864
Pārējās saistības		7,907	6,559
Kopā saistības		216,651	233,032
<u>Kapitāls un rezerves</u>			
Akciju kapitāls		204,862	204,862
Rezerves	19.	(1,272)	(8,235)
Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	20.	8,232	9,092
Uzkrātā peļņa		4,205	4,375
Kopā kapitāls un rezerves		216,027	210,094
Kopā pasīvi		432,678	443,126

Pielikumi no 14. līdz 38. lapai ir neatņemama šo starpposma saīsināto finanšu pārskatu sastāvdaļa.

 Reinis Bērziņš
 Valdes priekšsēdētājs

 Mariņa Baranovska
 Galvenā grāmatvede

2017. gada 15. novembrī.

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Starpposma saīsinātie koncerna pārskati par 9 mēnešu periodu līdz 2017. gada 30.septembrim

**STARPPOSMA SAĪSINĀTAIS KONSOLIDĒTAIS KAPITĀLA UN REZERVJU
IZMAIŅU PĀRSKATS**

(visas summas ir tūkstošos eiro)

	Akciju kapitāls	Rezerves	Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	Pārskata perioda peļņa	Kopā kapitāls
2015. gada 31. decembrī.	204,862	(16,082)	8,625	2,205	199,610
Citi visaptverošie ienākumi (20. pielikums)	-	-	1,083	-	1,083
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	3,791	3,791
Kopējie visaptverošie ienākumi pārskata periodā	-	-	1,083	3,791	4,874
Rezerves kapitāla izmaiņas (19. pielikums)	-	5,467	-	-	5,467
Rezerves kapitāla palielināšana (19.pielikums)	-	4,947	-	-	4,947
2015. gada peļņas sadale	-	1,829	-	(1,829)	-
2016. gada 30. septembrī.	204,862	(3,839)	9,708	4,167	214,898
Citi visaptverošie ienākumi (20.pielikums)	-	-	(616)	-	(616)
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	208	208
Kopējie visaptverošie ienākumi / (zaudējumi) pārskata periodā	-	-	(616)	208	(408)
Rezerves kapitāla izmaiņas (19. pielikums)	-	(5,009)	-	-	(5,009)
Rezerves kapitāla palielināšana (19. pielikums)	-	613	-	-	613
2016. gada 31. decembrī.	204,862	(8,235)	9,092	4,375	210,094
Citi visaptverošie ienākumi (20.pielikums)	-	-	(860)	-	(860)
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	3,855	3,855
Kopējie visaptverošie ienākumi / (zaudējumi) pārskata periodā	-	-	(860)	3,855	2,995
Rezerves kapitāla izmaiņas (19. pielikums)	-	2,938	-	-	2,938
2016. gada peļņas sadale	-	4,025	-	(4,025)	-
2017. gada 30. septembrī.	204,862	(1,272)	8,232	4,205	216,027

Pielikumi no 14. līdz 38. lapai ir neatņemama šo starpposma saīsināto finanšu pārskatu sastāvdaļa.

STARPPOSMA SAĪSINĀTAIS KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS
(visas summas ir tūkstošos eiro)

	Pielikumi	2017. gada 9 mēneši	2016. gada 9 mēneši
Peļņa pirms nodokļiem		3,855	3,791
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojums		304	411
Procentu ieņēmumi	3.	(9,654)	(10,394)
Saņemtie procenti		8,041	8,658
Procentu izdevumi	4.	324	1,178
Samaksātie procenti		(345)	(1,451)
Uzkrājumu kredītu, garantiju, pārējo aktīvu un līdz termiņa beigām turētu ieguldījumu vērtspapīru vērtības samazinājumam pieaugums	7.	732	2,114
Riska kapitāla fondu ieguldījumu pārvērtēšana	11.	3,315	(944)
Nākamo periodu ieņēmumu un uzkrāto izdevumu pieaugums / (samazinājums)		180	(546)
Nākamo periodu izdevumu un uzkrāto ieņēmumu (pieaugums)		(130)	(359)
Pārējo aktīvu samazinājums / (pieaugums)		(6,082)	6,983
Pārējo saistību (samazinājums) / pieaugums		(13,336)	18,518
Naudas un tās ekvivalentu samazinājums pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās		(12,796)	27,959
Prasību pret kredītiestādēm samazinājums / (pieaugums)		5,000	(6,834)
Kredītu samazinājums / (pieaugums)		5,756	(6,109)
Saistību pret kredītiestādēm (samazinājums)		(27)	(7,351)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis		-	-
Pamatdarbības neto naudas plūsma		(2,067)	22,367
Naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā			
Ieguldījumu vērtspapīru izmaiņas, neto		4,514	24,603
Pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde		(1,024)	(503)
Pārdošanai pieejamo aktīvu pārdošana		5,239	-
Ieguldījumi riska kapitāla fondos, neto	11.	46	(12,891)
Ieguldījumu īpašumu iegāde, neto	12.	(4,634)	(3,151)
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		4,141	8,058
Naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā			
Rezerves kapitāla palielinājums		-	4,947
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		-	4,947
Naudas un tās ekvivalentu palielinājums		2,074	35,372
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā		84,553	43,716
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās	25.	86,627	79,088

Pielikumi no 14. līdz 38. lapai ir neatņemama šo starpposma saīsināto finanšu pārskatu sastāvdaļa.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI FINANŠU PĀRSKATU APSTIPRINĀŠANA

Šos finanšu pārskatus Koncerna vadība apstiprinājusi 2017. gada 15. novembrī.

1 VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

(1) Informācija par Koncernu

Akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk - Sabiedrība) ir izveidota 2013. gada 27. decembrī ar Ministru kabineta lēmumu.

Koncerna mērķis ir, apvienojot VAS „Lauku attīstības fonds” (turpmāk – LAF), vienotais reģistrācijas Nr. 40003227583, SIA „Latvijas Garantiju aģentūra” (turpmāk – LGA), vienotais reģistrācijas numurs 40003375584, un VAS “Latvijas Attīstības finanšu institūcija ALTUM” (turpmāk – ALTUM), vienotais reģistrācijas Nr. 40003132437, vienā atbalsta sniedzēja institūcijā, kļūt par vienotu attīstības finanšu institūciju, kas ar valsts atbalsta finanšu instrumentu palīdzību efektīvi un profesionāli sniedz atbalstu noteiktām mērķa grupām finanšu instrumentu veidā (aizdevumi, garantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos u.tml.), konkrētu programmu ietvaros papildinot to arī ar nefinanšu atbalstu (konsultācijas, mācības, mentoringi u.tml.), kā arī realizē citas valsts deleģētas funkcijas.

Vienotas „Attīstības finanšu institūcijas Altum” izveidošana norisinājās divos posmos. Pirmais posms ietvēra ALTUM, LGA un LAF kapitāldaļu nodošanu Sabiedrībai, izveidojot attīstības finanšu institūciju koncernu (turpmāk - Koncerns). Šis posms ir veiksmīgi pabeigts 2014. gada 11. septembrī, kad ALTUM, LGA un LAF visas akcijas ieguldīja Sabiedrības pamatkapitālā kā mantisko ieguldījumu.

Otrajā posmā notika Koncerna, ALTUM, LGA un LAF reorganizācija, izveidojot vienotu attīstības finanšu institūciju. 2014. gada 28.oktobrī ALTUM, LGA un LAF ir parakstījuši reorganizācijas līgumu, kas paredzēja šo uzņēmumu pievienošanu AS “Attīstības finanšu institūcija”.

Šis posms veiksmīgi noslēdzies 2015. gada 15. aprīlī ar reģistrāciju Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā. Savukārt ALTUM, LGA, LAF un Sabiedrības grāmatvedības uzskaitē tika apvienota 2015. gada 1.aprīlī. Jaunizveidotā vienotā attīstības finanšu institūcija īsteno ALTUM, LGA un LAF esošos valsts atbalsta programmas un finanšu instrumentus, un sadarbībā ar politikas veidotājiem izstrādās jaunas programmas un finanšu instrumentus.

Sabiedrībai ar 2015. gada 15.aprīli ir mainīts nosaukums no akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija” uz akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija Altum”.

Koncerna izveide un attīstības finanšu institūciju ALTUM, LGA un LAF reorganizācija neietekmēja esošo atbalsta programmu nepārtrauktību.

2 NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS

(1) Vispārējie uzrādīšanas pamatprincipi

Šie starpposma saīsinātie konsolidētie finanšu pārskati par deviņu mēnešu periodu, kas beidzās 2017. gada 30.septembrī, ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprināto 34. Starptautisko grāmatvedības standartu “Starpposmu finanšu informācija”. Starpposma konsolidētie finanšu pārskati skatāmi kopā ar 2016. gada pilniem finanšu pārskatiem, kuri sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Starpposma konsolidētie finanšu pārskati ir sastādīti Latvijas nacionālajā valūtā eiro (EUR).

Ienākuma nodoklis tiek atzīts katrā periodā, pamatojoties uz vidējo svērto efektīvo sagaidāmo ienākuma nodokļa likmi pilnam finanšu gadam. Ienākuma nodokļa izmaksas, kas uzkrātas vienā finanšu gada periodā, var tikt koriģētas vēlākos finanšu gada periodos, ja vidējās svērtās efektīvās ienākuma nodokļa likmes aplēse tiek koriģēta. Starpposma perioda ienākuma nodokļa izmaksas tiek uzkrātas, izmantojot nodokļa likmi, kura būtu jāpiemēro sagaidāmiem gada ienākumiem, t.i. vidējā svērtā efektīvā pārskata gadā sagaidāmā ienākuma nodokļa likme tiek piemērota starpposma perioda peļņai pirms nodokļiem.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

(2) Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana

Vairāki jauni standarti un interpretācijas ir publicēti, un tie stājas spēkā finanšu periodos, kas sākas 2017. gada 1. aprīlī vai vēlāk, vai arī nav apstiprināti lietošanai Eiropas Savienībā:

SFPS Nr. 9 "Finanšu instrumenti" (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

SFPS Nr. 15 "Ieņēmumi no līgumiem, kas noslēgti ar klientiem" (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

SFPS Nr. 15 "Ieņēmumi no līgumiem, kas noslēgti ar klientiem" (Precizējumi) (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

SFPS Nr. 16 "Noma" (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Grozījumi SGS Nr. 7 "Naudas plūsmas pārskats": Informācijas atklāšana (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2017. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Grozījumi SGS Nr. 12 "Ienākuma nodokļi": Atliktā nodokļa aktīva atzīšana par neizmantotiem nodokļu zaudējumiem (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2017. gada 1. janvārī vai vēlāk)

SFPS Nr. 2: Darījumu klasifikācija un novērtēšana, kuros norēķini tiek veikti ar akcijām (Grozījumi) (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Grozījumi SFPS Nr. 10 un SGS Nr. 28: Aktīvu pārdošana vai ieguldīšana darījumos starp ieguldītāju un tā asociēto sabiedrību vai kopuzņēmumu (2015. gada decembrī SGSP atlika šo grozījumu spēkā stāšanās datumu uz nenoteiktu laiku atkarībā no SGSP veiktā pētījuma par pašu kapitāla metodes izmantošanu grāmatvedībā rezultātiem.)

Grozījumi SGS Nr. 40: Pārņemšana uz ieguldījuma īpašumu posteni (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

SFPIK 22. interpretācija: Darījumi ārvalstu valūtās un priekšapmaksas (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Koncerna vadība 2016. gada starposma saīsinātos konsolidētos finanšu pārskatos ir aprakstījusi līdz šim veikto jauno standartu un interpretāciju ietekmi, ja tāda vispār ir, uz šiem finanšu pārskatiem. Darbs pie detalizētāka izvērtējuma šobrīd tiek veikts un tā rezultāti tiek uzrādīti 2017. gada finanšu pārskatos.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

3. PROCENTU IEŅĒMUMI

	01.01.2017- 30.09.2017	01.01.2016- 30.09.2016
Procentu ieņēmumi:		
- no prasībām pret kredītiestādēm	14	36
- no kredītiem un garantijām	7,195	8,130
<i>ieskaitot no kredītiem ar vērtības samazinājumu</i>	<i>603</i>	<i>752</i>
(skatīt 9.pielikumu)		
- no vērtspapīriem amortizētajā vērtībā	42	58
- no tirgojamiem vērtspapīriem	1,572	2,170
- pārējie procentu ieņēmumi*	831	-
	9,654	10,394

* *Pārējo procentu ieņēmumi* pozīcija ietver valsts atbalsta procentus 51 tūkst. eiro, kā arī procentu ieņēmumus no *Nekustamo īpašumu fondiem* 780 tūkst. eiro apmērā.

4. PROCENTU IZDEVUMI

	01.01.2017- 30.09.2017	01.01.2016- 30.09.2016
Procentu izdevumi:		
- par saistībām pret kredītiestādēm	163	249
- pārējie procentu izdevumi*	161	929
	324	1,178

* 2016. gada deviņu mēnešu *Pārējo procentu izdevumu* pozīcija ietver valsts atbalsta procentus 244 tūkst. eiro apmērā, kā arī procentu izdevumus no *Nekustamo īpašumu fondiem* 510 tūkst. eiro apmērā.

5. CITI IEŅĒMUMI

	01.01.2017- 30.09.2017	01.01.2016- 30.09.2016
Citi pamatdarbības ienākumi *	4,337	2,588
Kompensācijas **	1,722	1,002
Maksa par pakalpojumiem īpašumu privatizācijā	-	187
Ieņēmumi no nomas maksājumiem par nomu bez izpirkuma tiesībām	124	146
Ieguldījumu īpašumu pārvērtēšana	-	24
	6,183	3,947

* Pozīcija *Citi pamatdarbības ienākumi* iekļauj ieņēmumus no biroja ēkas, kas atrodas Elizabetes ielā 41/43, Rīgā, pārdošanas. Pārdošanas rezultātā Koncerns ir nopelnījis 3,872 tūkst. eiro (13. pielikums).

** Kompensācijas ietver Koncerna realizēto valsts atbalsta programmu vadības izdevumu kompensācijas. Saņemto kompensāciju pieaugums ir saistīts ar jauno valsts atbalsta programmu – Fondu fonds un Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma – īstenošanu.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

6. ADMINISTRATĪVIE IZDEVUMI

	01.01.2017- 30.09.2017	01.01.2016- 30.09.2016
Informācijas un sakaru sistēmu izdevumi	707	810
Telpu un tehnikas ekspluatācijas izdevumi	548	636
Pārņemto īpašumu uzturēšanas izdevumi	513	451
Profesionālie pakalpojumi	347	208
Reklāmas un sabiedrisko attiecību izdevumi	285	291
Nekustamā īpašuma nodoklis	227	106
Personāla attīstības izdevumi	110	167
Citi izdevumi*	96	716
	2,833	3,385

* 2016. gada deviņu mēnešu *Citu izdevumi* pozīcijā ir iekļauta neatgūtā PVN priekšnodokļa summa 254 tūkst. eiro apjomā.

7. UZKRĀJUMI VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMAM, NETO

	01.01.2017 - 30.09.2017	01.01.2016 - 30.09.2016
Izdevumi uzkrājumu veidošanai:		
- kredītiem	3,806	3,987
- pārējiem aktīviem	1,207	572
- ieguldījumiem riska kapitāla fondos	-	-
- parāda vērtspapīriem	-	-
- garantijām	1,857	1,963
	6,870	6,522
Uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi:		
- kredītiem	(1,874)	(360)
- pārējiem aktīviem	(287)	(2,457)
- ieguldījumiem riska kapitāla fondos*	-	-
- parāda vērtspapīriem	(53)	(416)
- garantijām	(2,360)	(2,090)
	(4,574)	(5,323)
Uzkrājumu apgrūtinošiem līgumiem (garantijām) samazināšanas ieņēmumi	(704)	1,606
Ienākumi no norakstīto kredītu atgūšanas	(860)	(691)
Kopā izdevumu uzkrājumi vērtības samazinājumam	732	2,114

* Pozīcijā *Uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi* iekļauj riska kapitāla fondu vērtības samazināšanas ieņēmumus 54 tūkst. eiro apmērā, kas 100% apmērā tika kompensēti no *Riska seguma rezerves* saskaņā ar LR Ekonomikas ministriju noslēgto līgumu *Par Ieguldījumu fonda īstenošanu* (Nr. Līg.2011/15) (11. pielikums).

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

8. PRASĪBAS PRET CITĀM KREDĪTIESTĀDĒM UN VALSTS KASI

	30.09.2017.	31.12.2016.
OECD reģistrētas kredītiestādes	-	2
LR reģistrētās kredītiestādes un Valsts kase	86,627	89,551
	86,627	89,553

Izvietojot finanšu resursus Latvijas Republikas Valsts kasē un monetārajās finanšu institūcijās tiek vērtēti finanšu iestādēm noteiktie ārējie kredītreitings vai finanšu iestādēm, kurām nav piešķirts individuāls reitings, to novērtējumā tiek ņemts vērā mātes bankas reitings, kas ir par vienu reitings pakāpi zemāks, kā arī finanšu un darbības novērtējums.

Pēc darījumu attiecību uzsākšanas Koncerns veic monetāro finanšu institūciju uzraudzību un seko piešķirto limitu atbilstībai kredītriska novērtējumam:

Moody`s reitingi	Aaa	Aa1- Aa3	A1- A3	Baa1- Baa3	Ba1- Ba3	B1- B3	Caa- C	WR
Kredītriska līmenis	ļoti zems risks	zems risks	risks zem vidējā	vidējs risks	risks virs vidējā	augsts risks	ļoti augsts risks	anulēts reitings

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna prasību pret kredītiestādēm un Latvijas Republikas Valsts kasi sadalījumu pēc kategorijām 2017.gada 30.septembrī:

Moody`s reitingi	Aaa	Aa1- Aa3	A1- A3	Baa1- Baa3	Ba1- Ba3	B1- B3	Caa- C	WR	Kopā
OECD reģistrētas kredītiestādes	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LR reģistrētas kredītiestādes	-	20,220	64,026	-	2,381	-	-	-	86,627
Kopā	-	20,220	64,026	-	2,381	-	-	-	86,627

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna prasību pret kredītiestādēm un Latvijas Republikas Valsts kasi sadalījumu pēc kategorijām 2016.gada 31.decembrī:

Moody`s reitingi	Aaa	Aa1- Aa3	A1- A3	Baa1- Baa3	Ba1- Ba3	B1- B3	Caa- C	WR	Kopā
OECD reģistrētas kredītiestādes	-	2	-	-	-	-	-	-	2
LR reģistrētas kredītiestādes	-	23,360	63,512	-	-	2,679	-	-	89,551
Kopā	-	23,362	63,512	-	-	2,679	-	-	89,553

2017. gada 30. septembrī Koncernam ir norēķinu konti 5 bankās un Valsts kasē.

Vidējā ienesīguma likme no prasībām pret kredītiestādēm 2017.gada 30. septembrī bija 0% (2016. gada 31.decembrī: 0.07%).

Informācija par skaidru naudu un tās ekvivalentiem ir sniegta 25. pielikumā.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

9. KREDĪTI UN DEBITORU PARĀDI

Izsniegto kredītu sadalījums pēc aizņēmēja veida:

	30.09.2017.	31.12.2016.
Kredīti privātzņēmumiem	184,146	188,245
Kredīti privātpersonām	23,853	24,490
Kredīti finanšu iestādēm	2,577	3,655
Kredīti pašvaldībām	304	344
Kredīti sabiedriskajām un reliģiskajām organizācijām	145	172
Uzkrātie procenti	447	523
Bruto kredīti kopā	211,472	217,429
Uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam	(16,603)	(16,179)
Neto kredīti kopā	194,869	201,250

Izsniegtie kredīti ir Koncerna prasības pret Latvijas rezidentiem.

Izsniegto kredītu sadalījums pa tautsaimniecības nozarēm:

	30.09.2017.	31.12.2016.
Lauksaimniecība un mežsaimniecība	95,645	83,048
Apstrādājošā rūpniecība	44,314	47,104
Privātpersonas	13,560	24,490
Mazumtirdzniecība un vairumtirdzniecība	16,001	16,901
Pārējās nozares	12,523	14,871
Viesnīcas un restorāni	7,255	7,653
Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	5,861	6,734
Transports, noliktavu saimniecība un sakari	2,164	4,620
Darbības ar nekustamo īpašumu	4,541	4,310
Būvniecība	3,826	3,818
Finanšu starpniecība	2,576	2,443
Zvejniecība	2,455	570
Pašvaldību iestādes	304	344
Uzkrātie procenti	447	523
Bruto kredīti kopā	211,472	217,429

Nākamā tabula atspoguļo vienam klientam izsniegto kredītu apjomu, kas vienāds vai pārsniedz 1,000 tūkst. eiro, analīzi:

	30.09.2017.	31.12.2016.
Klientu skaits	22	26
Kopā izsniegtie kredīti	35,383	43,740
Procentos no visiem bruto kredītiem kopā	16.6%	20.0%

STARPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

9. KREDĪTI UN DEBITORU PARĀDI (turpinājums)

Koncerna izsniegto kredītu sadalījums pēc to novērtēšanas veida:

	30.09.2017.			31.12.2016.		
	Privāt- personas	Juridiskas personas	Kopā kredīti	Privāt- personas	Juridiskas personas	Kopā kredīti
Individuāli izvērtētie kredīti	6,219	140,760	146,979	6,728	145,964	152,692
Grupās izvērtētie kredīti	17,683	46,810	64,493	17,821	46,916	64,737
Bruto kredīti kopā	23,902	187,570	211,472	24,549	192,880	217,429
Uzkrājumi individuāli izvērtēto kredītu vērtības samazinājumam	(1,263)	(15,217)	(16,480)	(1,105)	(14,902)	(16,007)
Uzkrājumi grupās izvērtēto kredītu vērtības samazinājumam	(39)	(84)	(123)	(57)	(115)	(172)
Neto kredīti kopā	22,600	172,269	194,869	23,387	177,863	201,250

Koncerna izsniegto kredītu sadalījums pēc to kvalitatīvā novērtējuma:

	30.09.2017.			31.12.2016.		
	Privāt- personas	Juridiskas personas	Kopā kredīti	Privāt- personas	Juridiskas personas	Kopā kredīti
Kredīti, kas nav kavēti vai kuriem nav vērtības samazināšanās pazīmes	18,869	139,203	158,072	19,839	137,487	157,326
Kavētie kredīti, kuriem nav izveidoti uzkrājumi	2,636	15,707	18,343	2,376	18,217	20,593
Kredīti, kuriem ir vērtības samazināšanās pazīmes	2,397	32,660	35,057	2,334	37,176	39,510
Kredīti kopā	23,902	187,570	211,472	24,549	192,880	217,429
Atskaitot uzkrājumus	(1,301)	(15,302)	(16,603)	(1,161)	(15,018)	(16,179)
Neto kredīti kopā	22,601	172,268	194,869	23,388	177,862	201,250

Koncerna izsniegto kredītu, kuru atmaksa ir kavēta un kuriem nav izveidoti uzkrājumi, sadalījums pēc kavējumu termiņiem:

	30.09.2017.			31.12.2016.		
	Privāt- personas	Juridiskas personas	Kopā Kredīti	Privāt- personas	Juridiskas personas	Kopā kredīti
Kavējums līdz 30 dienām	1,636	11,217	12,853	1,228	10,935	12,163
Kavējums no 30 – 60 dienām	93	563	656	337	607	944
Kavējums no 60 – 90 dienām	183	156	339	121	100	221
Kavējums virs 90 dienām	724	3,771	4,495	690	6,575	7,265
Bruto kredīti kopā	2,636	15,707	18,343	2,376	18,217	20,593

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

9. KREDĪTI UN DEBITORU PARĀDI (turpinājums)

Koncerna uzkrājumu aizdevumu vērtības samazināšanai kustības analīze:

	01.01.2017- 30.09.2017	01.01.2016- 30.09.2016
Uzkrājumi perioda sākumā	16,179	17,044
Uzkrājumu palielinājums	3,806	3,987
Uzkrājumu samazinājums	(1,874)	(360)
Uzkrātie procenti (3.pielikums)	(603)	(752)
Noraksītītie kredīti	(905)	(579)
Uzkrājumi perioda beigās	16,603	19,340

2017. gada 30. septembrī vidējā Koncerna kredītportfeļa procentu likme gadā bija 4.09% (2016.gada 31.decembrī: 4.16%).

Neizmantojot *Riska seguma rezervi, kas izmantota uzkrājumiem*, 2,600 tūkst. eiro apjomā, uzkrājumi aizdevumu vērtības samazinājumam būtu 19,030 tūkst. eiro.

10. ATVASINĀTIE LĪGUMI

Koncerns izmanto šādus atvasinātos finanšu instrumentus: valūtas nākotnes līgumi (*currency forwards*) - līgumi par valūtas pirkšanu nākotnē un valūtas mijmaiņas līgumi (*currency swaps*) - līgumi, kas paredz apmaiņu ar maksājumu plūsmām. Mijmaiņas līgumu rezultātā notiek apmaiņa ar valūtām.

Atvasināto finanšu instrumentu nosacītās līgumu pamatvērtības un patiesās vērtības ir atspoguļotas sekojošajā tabulā:

	30.09.2017.			31.12.2016.		
	Nosacītā līguma pamat- vērtība	Patiesā vērtība		Nosacītā līguma pamat- vērtība	Patiesā vērtība	
		Aktīvi	Saistības		Aktīvi	Saistības
Valūtas nākotnes līgumi	11,944	451	-	12,330	-	854
Kopā		451	-		-	854

Līgums ir spēkā līdz 2017. gada 6. decembrim.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

11. IEGULDĪJUMI RISKĀ KAPITĀLA FONDOS

	30.09.2017.	31.12.2016.
Uzskaites vērtība perioda sākumā	58,541	39,929
Ieguldīts	1,785	21,054
Atmaksāts	(1,831)	(684)
(Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumos un asociētos uzņēmumos	(3,315)	(1,758)
Uzskaites vērtība perioda beigās	55,180	58,541
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(191)	(245)
Neto vērtība perioda beigās	54,989	58,296

Koncerna uzkrājumu riska kapitāla fondu ieguldījumu vērtības samazināšanai kustības analīze:

	01.01.2017- 30.09.2017	01.01.2016- 30.09.2016
Uzkrājumi perioda sākumā	245	245
Uzkrājumu samazinājums *	(54)	-
Uzkrājumi perioda beigās	191	245

* Riska kapitāla fondu ieguldījumu *uzkrājumu samazināšanas ieņēmumi* 54 tūkst. eiro apmērā 100% apmērā tika kompensēti no *Riska seguma rezerves* saskaņā ar LR Ekonomikas ministriju noslēgto līgumu *Par Ieguldījumu fonda īstenošanu* (Nr. Līg.2011/15) (7. pielikums).

12. IEGULDĪJUMA ĪPAŠUMI

	30.09.2017.	31.12.2016.
Uzskaites vērtība perioda sākumā	17,087	12,247
Iegādātie pārskata periodā*	4,655	3,704
Pārdoti un norakstīti pārskata periodā	(21)	(89)
Neto pārvērtēšanas peļņa	148	1,225
Uzskaites vērtība perioda beigās	21,869	17,087

* Pozīcija *Iegādātie pārskatā periodā* ietver sevī nekustamā īpašumu objektus, kas tiek iegādāti *Zemes fonda* darbības ietvaros.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

13. PĀRDOŠANAI PIEEJAMIE AKTĪVI

2017. gada jūnijā Koncerns veiksmīgi realizēja vienīgo pārdošanas pieejamo aktīvu, t.i. biroja ēku, kas atrodas Elizabetes iela 41/43, Rīgā, ar peļņu 3,872 tūkst. eiro (5. pielikums).

14. SAISTĪBAS PRET KREDĪTIESTĀDĒM

	30.09.2017.	31.12.2016.
OECD reģistrētas kredītiestādes	46,886	56,195
Kopā	46,886	56,195

Pozīcija *OECD reģistrētas kredītiestādes* iekļauj Koncerna saņemtos aizņēmumus no Eiropas Investīciju bankas 46,865 tūkst. eiro apmērā, no kuriem 21 tūkst. eiro ir uzkrāto procentu izdevumi. Pārskata perioda Koncerns atmaksāja 9,330 tūkst. eiro, no kuriem uzkrātie procenti ir 235 tūkst. eiro.

LR Finanšu ministrija ir izsniegusi aizdevumam garantiju par 46,865 tūkst. eiro (22. pielikums), kas uzskatāma par mātes uzņēmuma izsniegtu garantiju Koncernam.

Vidējā procentu likme saistībām pret kredītiestādēm 2017. gada 30. septembrī bija 0,82% (2016.gada 31.decembrī: 0,33%).

15. SAISTĪBAS PRET VISPĀRĒJĀM VALDĪBĀM

	30.09.2017.	31.12.2016.
Saistības pret valsts struktūrām	1,723	1,723
Saņemtie aizņēmumi no Lauku atbalsta dienesta (LAD)	9,686	12,990
Saņemtie aizņēmumi no Valsts kases	32,201	32,201
Kopā saistības pret vispārējām valdībām	43,610	46,914

16. ATBALSTA PROGRAMMU FINANSĒJUMS UN VALSTS ATBALSTS

	30.09.2017.	31.12.2016.
Atbalsta programmu finansējums	94,966	96,822
Valsts atbalsts	5,088	6,849

Pārskata periodā Koncerns ir saņēmis papildus finansējumu 2,849 tūkst eiro apmērā *Mājokļu garantiju programmas* realizēšanai.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

16. ATBALSTA PROGRAMMU FINANSĒJUMS UN VALSTS ATBALSTS (turpinājums)

Informācija par *Riska seguma rezervi*, kas ir iekļauta atbalsta programmu finansējumā, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantoti Koncerna kredītriska zaudējumu segšanai uz 2017. gada 30. septembri:

Programma	Programmas finansējums, tūkst. EUR	Programmas kredītportfelis, tūkst. EUR	Kredītriska segums ar publisko finansējumu, %	Kredītriska segums 30.09.2017., tūkst. EUR
ERAFII	25,619	10,881	66%	7,182
ESF II	9473	3,937	80%	3,149
Šveices Mikro kreditēšanas programma	5,651	2,436	80%	1,949
ERAF I	1,470	1,730	50%	865
ESF I	1,008	213	90%	192
Mikro aizdevumi	605	4	80%	3
ERAF II (2. kārtā)	5,519	4,695	68%	3,192
Inkubatori (no ESF II)	546	42	100%	546
ERAF II 2 Publiskais fonds	2,485	1,342	100%	1,342
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	20,765	-	49%	10,632
Fondu fonda programma – Iesācēj-uzņēmumu aizdevumi	979	2,986	82%	803
Fondu fonda programma – Mikro aizdevumi	174	510	55%	96
Fondu fonda programma – Paralēlie aizdevumi	1,200	239	90%	1,080
Fondu fonda programma- Garantijas	6,581	-	91%	5,988
DMEEP aizdevumu fonds	2,512	-	18%	452
DMEEP garantijas	3,051	-	67%	2,044
DMEEP granti	-	265	0%	-
Mājokļu garantiju programma	2,849	11,135	100%	2,849
Sociālās uzņēmējdarbības programma	-	-	0%	-
Starta Kumulācijas aizdevumu programma	2,000	2,000	100%	2,000
KBLG	5,000	-	95%	4,750
Citi iesācēj uzņēmumu aizdevumi	2,196	2,088	0%	1,677
Mezanīna aizdevumu programma	4,843	-	85%	4,117
Ieguldījumu fonda īstenošana	5,017	-	96%	4,816
Riska seguma rezerve	109,543			59,724

Informācija par *Riska seguma rezervi*, kas ir iekļauta atbalsta programmu finansējumā, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantoti Koncerna kredītriska zaudējumu segšanai uz 2016. gada 31. decembri:

Programma	Programmas finansējums, tūkst. EUR	Programmas kredītportfelis, tūkst. EUR	Kredītriska segums ar publisko finansējumu, %	Kredītriska segums 31.12.2016., tūkst. EUR
ERAFII	25,746	14,650	66%	9,669
ESF II	9,466	4,921	80%	3,937
Šveices Mikro kreditēšanas programma	5,711	2,751	80%	2,201
ERAF I	1,470	1,944	50%	972
ESF I	987	234	90%	210
Mikro aizdevumi	616	6	80%	5
ERAF II (2. kārtā)	5,051	5,420	68%	3,685
Inkubatori (no ESF II)	545	52	100%	545
ERAF II 2 Publiskais fonds	2,485	1,691	100%	1,691
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	24,207	-	49%	12,609
Fondu fonda programma – Iesācēj-uzņēmumu aizdevumi	625	-	82%	513
Fondu fonda programma – Mikro aizdevumi	80	-	55%	44
Fondu fonda programma – Paralēlie aizdevumi	1,200	-	90%	1,080
Fondu fonda programma- Garantijas	3,522	-	91%	3,205
DMEEP aizdevumu fonds	2,512	-	18%	452
DMEEP garantijas	3,051	-	67%	2,044
KBLG	5,000	-	95%	4,750
Citi iesācēj uzņēmumu aizdevumi	2,481	2,365	0%	1,677
Mezanīna aizdevumu programma	5,322	-	85%	4,524
Ieguldījumu fonda īstenošana	11,479	-	96%	11,020
Riska seguma rezerve	111,556			64,833

STARPPOSMA SAĪSINĀTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

17. ĀRPUSBILANCES POSTEŅI UN IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

	30.09.2017.	31.12.2016.
Iespējamās saistības		
garantijas *	176,495	147,175
Finansiālās saistības		
saistības par kredītu izsniegšanu	8,892	6,324
saistības riska kapitāla fondiem	27,966	28,940
citas saistības	-	142
Kopā	213,353	182,581

* *Garantiju* portfelis 176,495 tūkst. eiro vērtībā ir pārgalvots ar valsts finansējumu 200,000 tūkst. eiro apmērā saskaņā ar likumu "Par Valsts budžetu 2017. gadam" (2016.gada 31.decembrī: 100,247 tūkst. eiro).

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījumu pēc izmaksām atbilstoši līguma termiņa beigām uz 2017. gada 30.septembri:

	Līdz 1 mēnesim	1 -3 mēneši	3 - 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Iespējamās saistības							
garantijas	12	828	6,519	18,232	69,453	81,451	176,495
Finansiālās saistības							
saistības par kredītu izsniegšanu	8,892	-	-	-	-	-	8,892
saistības riska kapitāla fondiem	1,055	2,110	1,757	3,847	17,058	2,139	27,966
citas saistības							
Finansiālās saistības kopā	9,947	2,110	1,757	3,847	17,058	2,139	36,858
Kopā	9,959	2,938	8,276	22,079	86,511	83,590	213,353

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījumu pēc izmaksām atbilstoši līguma termiņa beigām uz 2016. gada 31.decembri:

	Līdz 1 mēnesim	1 -3 mēneši	3 - 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Iespējamās saistības							
garantijas	6,861	4,911	10,980	20,757	47,494	56,172	147,175
Finansiālās saistības							
saistības par kredītu izsniegšanu	6,304	20	-	-	-	-	6,324
saistības riska kapitāla fondiem	149	571	1,846	4,325	19,368	2,681	28,940
citas saistības	-	-	-	-	-	142	142
Finansiālās saistības kopā	6,453	591	1,846	4,325	19,368	2,823	35,406
Kopā	13,314	5,502	12,826	25,082	66,862	58,995	182,581

18. UZKRĀJUMI

	30.09.2017.	31.12.2016.
Kredītu garantijām lauku uzņēmējiem	748	827
Mezanīna garantiju programma	646	402
Garantijas programma (aktivitāte)	2,376	2,553
Mājokļu garantiju programma	57	41
Pārējās garantiju programmas	3,897	4,022
Uzkrājumi apgrūtināšiem līgumiem	8,315	9,019
Kopā uzkrājumi	16,039	16,864

Neizmantojot *Riska seguma rezervi, kas izmantota garantiju uzkrājumiem*, 1,618 tūkst. eiro apjomā, uzkrājumi garantijām, izņemot uzkrājumus apgrūtināšiem līgumiem, būtu 9,342 tūkst. eiro.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

19. REZERVES

Informācija par Koncerna rezervju kustību:

	Speciālās rezerves				Rezerves kopā, tūkst.EUR
	Starpība, kas atzīta Koncerna reorganizācijas rezervē, tūkst. EUR	Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais kapitāls)*, tūkst. EUR	Vispārējais rezerves kapitāls, tūkst.EUR	Pārdošanai pieejamo ieguldījumu rezerve tūkst. EUR	
Rezerves 31.12.2015.	(17,717)	1,635	-	8,625	(7,457)
Rezerves kapitāla izmaiņas	5,467	-	-	-	5,467
2015.gada peļņas sadale	-	-	1,829	-	1,829
Rezerves kapitāla palielinājums	-	4,947	-	-	4,947
Pārdošanai pieejamo rezervju palielinājums (20.pielikums)	-	-	-	1,083	1,083
Rezerves 30.09.2016.	(12,250)	6,582	1,829	9,708	5,869
Rezerves kapitāla izmaiņas	(5,009)	-	-	-	(5,009)
Rezerves kapitāla palielinājums	-	613	-	-	613
Pārdošanai pieejamo rezervju palielinājums (20.pielikums)	-	-	-	(616)	(616)
Rezerves 31.12.2016.	(17,259)	7,195	1,829	9,092	857
Rezerves kapitāla izmaiņas	2,938	-	-	-	2,938
2016.gada peļņas sadale	-	-	4,025	-	4,025
Pārdošanai pieejamo rezervju palielinājums (20.pielikums)	-	-	-	(860)	(860)
Rezerves 30.09.2017.	(14,321)	7,195	5,854	8,232	6,960

*Pozīcijas nosaukums tika mainīts no *Rezerves kapitāls Mājokļu garantiju programmai uz Portfeļa zaudējumu rezerve*.

20. PĀRDOŠANAI PIEEJAMO IEGULDĪJUMU VĒRTSPAPĪRU PĀRVĒRTĒŠANAS REZERVE

	01.01.2017- 30.09.2017.	01.01.2016- 30.09.2016.
Perioda sākumā	9,092	8,625
Peļņa / (zaudējumi) no patiesās vērtības izmaiņām	(860)	1,083
Citi visaptveroši ienākumi	(860)	1,083
Kopā	8,232	9,708

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

21. DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Par saistītām personām tiek uzskatīti Koncerna Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi radnieki, kā arī viņu kontrolē esošās uzņēmējiesabiedrības.

Saskaņā ar SGS Nr. 24 "Informācijas atklāšana par saistītām personām" ar Koncernu saistītās personās tiek uzskaitīts arī vadošais personāls, kas tieši vai netieši ir pilnvarots un atbildīgs par uzņēmuma darbības plānošanu, vadīšanu un kontroli.

Saskaņā ar Koncerna struktūrvienību vadītājiem piešķirtajām pilnvarām, piešķirtais pilnvarojums nedod tiesības vadīt Koncerna darbību, lemt par būtiskiem darījumiem, kas var ietekmēt Koncerna darbību un/vai radīt tiesiskas sekas.

Koncerna Padomes un Valdes locekļu atalgojums pārskata periodā bija 268 tūkst. eiro.

Koncernam ir bijuši vairāki darījumi ar citām valsts struktūrām. Nozīmīgākie no tiem ir saistīti ar finansējuma saņemšanu no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras, LR Finanšu ministrijas, LR Ekonomikas ministrijas, Lauku atbalsta dienesta un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, kas līdzfinansē Koncerna attīstības programmas.

Darījumu summas ar saistītajām pusēm uz 2017. gada 30.septembri un uz 2016. gada 31.decembri bija šādas:

		Saņemtais valsts atbalsta finansējums, tūkst. EUR	Piešķirtais valsts atbalsta finansējums vai finansējuma atmaksa, tūkst. EUR	Saņemtais rezerves kapitāls, tūkst. EUR
Darījumi ar akcionāriem:				
LR Finanšu ministrija	30.09.2017	-	(336)	-
	31.12.2016	-	-	5,559
LR Ekonomikas ministrija	30.09.2017	5,349	(217)	-
	31.12.2016	29,610	-	-
Būtiskas ietekmes persona:				
Ieguldījumu fondi	30.09.2017	-	-	-
	31.12.2016	-	-	-
Asociētie uzņēmumi:				
Riska kapitāla fondi	30.09.2017	1,831	(1,785)	-
	31.12.2016	684	(21,054)	-
Citi uzņēmumi, kas pieder Koncerna akcionāriem:				
Lauku atbalsta dienests	30.09.2017	-	-	-
	31.12.2016	-	(9,387)	-
Centrālā finanšu un līgumu aģentūra	30.09.2017	-	-	-
	31.12.2016	5,563	-	-

Pārskata periodā Koncernam nebija ienākumu un izdevumu no darījumiem ar saistītajām pusēm.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

21. DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Nākamā tabula atspoguļo bilances atlikumus, t.sk. ārpusbilances finansiālās saistības, ar saistītām personām uz 2017. gada 30.septembri un uz 2016. gada 31.decembri:

		Būtiskas ietekmes persona, tūkst. EUR	Darījumi ar akcionāriem. tūkst. EUR	Asociētie uzņēmumi, tūkst. EUR	Citi uzņēmumi, kas pieder Koncerna akcionāriem, tūkst. EUR
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	30.09.2017 31.12.2016	167 34	- -	- -	- -
Ieguldījuma īpašumi	30.09.2017 31.12.2016	12,366 11,273	- -	- -	- -
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos (Uzkrājumi vērtības samazinājumam) (11. pielikums)	30.09.2017 30.09.2017 31.12.2016 31.12.2016	- - - -	- - - -	55,180 (191) 58,541 (245)	- - - -
Pārējie aktīvi	30.09.2017 31.12.2016	139 140	- -	- -	- -
Saistības pret vispārējām valdībām (15. pielikums)	30.09.2017 31.12.2016	- -	- -	- -	9,686 12,990
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts	30.09.2017 31.12.2016	- -	94,491 98,108	- -	5,563 5,563
Ārpusbilances finansiālās saistības riskā kapitāla fondiem (17. pielikums)	30.09.2017 31.12.2016	- -	- -	27,966 28,940	- -

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

22. MAKSIMĀLĀ PAKĻAUTĪBA KREDĪTRISKAM

Kredītrisks ir risks, ka Koncerna klients vai sadarbības partneris nespēs vai atteiksies pildīt saistības pret Koncernu pilnā apmērā un noteiktajā termiņā.

Nākamā tabula atspoguļo bilances un ārpusbilances posteņu pakļautību kredītriskam (neskaitot pieejamās ķīlas un cita veida nodrošinājumu):

	30.09.2017.	31.12.2016.
Finanšu stāvokļa pārskata aktīvi, kas pakļauti kredītriskam		
Ieguldījumu vērtspapīri – līdz termiņa beigām turētie	457	1,531
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai	62,125	64,294
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	86,627	89,553
Kredīti un debitoru parādi	194,869	201,250
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	54,989	58,296
Pārējie aktīvi	2,112	901
Kopā	401,179	415,825
Ārpusbilances posteņi, kas pakļauti kredītriskam		
Iespējamās saistības (17.pielikums)	176,495	147,175
Finansiālās saistības (17.pielikums)	36,858	35,406
Kopā	213,353	182,581

2015. gada 31.decembrī daļa no Koncerna aktīviem ir ieķīlāta. 2015. gada 16.jūnijā tika pārjaunota komercķīla, kas izriet no 2012. gada 25.jūnija aizdevuma līguma Nr.A/1/F12/296 un tā grozījumiem, kas ir noslēgti starp Koncernu un LR Finanšu ministriju. Komercķīla attiecas uz Koncerna izsniegtajiem aizdevumiem saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 29.maija noteikumiem Nr.381 "Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai", kā arī lietu kopības nākamās sastāvdaļas. Nodrošinājuma prasījuma summa ir 32,201 tūkst. eiro (2016: 32,201 tūkst. eiro).

2016. gada 24.novembrī noslēgts komercķīlas līgums, kas izriet no 2016. gada 24.novembra aizdevuma līguma Nr. A1/1/F16/474, kas noslēgts starp Koncernu un LR Valsts kasi. Komercķīla attiecas uz finansējumu, ko Koncerns ir saņēmis no Valsts kases aizdevuma veidā un kas izlietots aizdevumiem, kas izsniegti Ministru kabineta 2016. gada 15.jūlija noteikumu Nr. 469 "Noteikumi par paralēlajiem aizdevumiem saimnieciskās darbības veicējiem konkurētspējas uzlabošanai" noteiktajā kārtībā.

Nodrošinātā prasījuma maksimālā summa ir 24,000 tūkst. eiro. Komercķīlas sastāvs - prasījuma tiesības un to nākamās sastāvdaļas, kas izriet no iepriekšminētajiem Koncerna izsniegtajiem aizdevumiem. 2017. gada deviņos mēnešos Koncerns Valsts kases aizdevuma apguvi nebija uzsācis.

2017. gadā Koncerns plāno izsniegt aizdevumus par 4,700 tūkst. eiro, bet laika periodā no 2017. gada līdz 2021. gadam Koncerns plāno izsniegt aizdevumus par 15,000 tūkst. eiro.

2016. gada 29.decembrī noslēgts komercķīlas līgums, kas izriet no 2015. gada 18.decembra aizdevuma līguma Nr. A1/1/15/698, kas noslēgts starp Koncernu un LR Valsts kasi, komercķīla attiecas uz finansējumu, ko Koncerns saņēmis no Valsts kases aizdevuma veidā un kas izlietots aizdevumiem, kas izsniegti Ministru kabineta 2009. gada 15.septembra noteikumu Nr. 1065 "Noteikumi par aizdevumiem sīko (mikro), mazo un vidējo saimnieciskās darbības veicēju un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību attīstības veicināšanai" noteiktajā kārtībā, kā arī no 2016. gada 26.septembra aizdevuma līguma Nr.A1/1/16/395, kas noslēgts starp Koncernu un LR Valsts kasi, komercķīla attiecas uz finansējumu, ko Koncerns saņēmis no Valsts kases aizdevuma veidā un, kas izlietots aizdevumiem, kas izsniegti Ministru kabineta 2016. gada 31.maija noteikumu Nr. 328 "Noteikumi par mikroaizdevumiem un starta aizdevumiem" noteiktajā kārtībā. Nodrošinātā prasījuma maksimālā summa ir 39,600 tūkst. eiro. Komercķīlas sastāvs - prasījuma tiesības un to nākamās sastāvdaļas, kas izriet no iepriekšminētajiem Koncerna izsniegtajiem aizdevumiem.

2017. gada deviņos mēnešos Koncerns Valsts kases aizdevuma apguvi nebija uzsācis. 2017. gadā Koncerns plāno izsniegt aizdevumus par 15,000 tūkst. eiro, bet laika periodā no 2017. gada līdz 2021. gadam Koncerns plāno izsniegt aizdevumus par 18,000 tūkst. eiro.

Darījumi ar atvasinātiem finanšu instrumentiem, kas bija spēkā 2017. gada 30. septembrī, bija noslēgti, lai samazinātu ārvalstu valūtu kursu svārstību ietekmi uz bilances pozīciju vērtību (skat. 10. pielikumu).

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

22. MAKSIMĀLĀ PAKĻAUTĪBA KREDĪTRISKAM (turpinājums)

Neviens no finanšu aktīviem, izņemot *Aizdevumus klientiem*, nav nodrošināts. Kredīti lielākoties segti ar nekustamā īpašuma nodrošinājumu, retāk arī ar cita veida aktīviem vai komercķīlu. Noteikti aizdevumi, kas izsniegti kreditēšanas pasākumu ietvaros, daļēji segti ar valsts atbalsta programmu galvojumu. Nosakot aizdevumu vērtības samazinājuma apmēru, tiek ņemta vērā paredzamā naudas plūsma no nodrošinājuma seguma. Kredītu kvalitāti raksturojošā informācija atspoguļota 9. pielikumā.

Kopējās Koncerna prasījumu tiesības kā lietu kopība par labu LR Finanšu ministrijai 2017. gada 30.septembrī sastādīja 46,865 tūkst. eiro (2016: 56,111 tūkst. eiro) (14. pielikums).

Valsts kases pārgalvojumi ir pieejami šādām garantiju programmām:

- Finansēšanas nolīguma (ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru – līgums 08.06.2016.) ietvaros par fondu fonda ieviešanu garantijas tiek īstenotas 3.1.1.1.SAM pasākuma ietvaros un tām paredzētais finansējums ir 15 milj. eiro.
- Kumulācijas garantijām maziem un vidējiem uzņēmumiem ir paredzēts finansējums 6 milj. eiro apmērā no 2.2.1.4.1.aktivitātes "Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai" atmaksātā finansējuma, savukārt garantijām lielajiem komersantiem izmanto 3.1.3. aktivitātes "Apmācības un konsultācijas komercdarbības un pašnodarbinātības uzsācējiem" finansējumu 675 tūkst. eiro apmērā, kā arī otro reizi atmaksāto finansējumu darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" 1.3.1.2. aktivitātes "Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai" (ietvaros 482 tūkst. eiro apmērā);
- Lauksaimniekiem ir pieejamas kredītu garantijas 4,3 milj. eiro apmērā;
- Sākot ar 2016.gada 8.jūniju kredītu garantijas tiek sniegtas 3.1.1.1.SAM ietvaros. Līdz 2017.gada 30.septembrim 3.1.1.1.SAM ietvaros ir izsniegtas 206 garantijas par kopējo finansējumu 34 milj. eiro. Savukārt kumulācijas un lielajiem komersantiem ir piešķirtas 15 garantijas par kopējo finansējumu 6.2 milj. eiro. Periodā no 2017.gada 1.janvāra līdz 30.septembrim ir piešķirtas 28 lauksaimnieku garantijas par kopējo finansējumu 3,4 milj. eiro.
- Inovatīviem uzņēmumiem, kas atbilst 3.1.1.1.SAM nosacījumiem, kā arī lielajiem komersantiem ir pieejamas InnovFin garantijas. Par InnovFin pretgarantijām ir noslēgts līgums ar Eiropas Investīciju fondu 30 milj. eiro apmērā (noslēgts 13.10.2016.). No līguma noslēgšanas brīža līdz 2017.gada 30.septembrim ir piešķirtas 7 garantijas ar InnovFin pretgarantiju par kopējo finansējumu 1,2 milj. eiro.
- DMEEP garantijas tiek sniegtas 4.2.1.1. specifiskā atbalsta mērķa pasākuma "Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu dzīvojamās ēkās" ietvaros. Tām paredzētais finansējums ir 12,2 milj. eiro. Līdz 2017.gada 30.septembrim ir izsniegtas 10 DMEEP garantijas par finansējumu 1,2 milj. eiro apmērā.
- Mājokļu garantijas ģimenēm, kurās aug nepilngadīgi bērni, tiek sniegti pamatojoties uz 05.08.2014 MK noteikumiem Nr.443 „Noteikumi par valsts palīdzību dzīvojamās telpas iegādei vai būvniecībai”. Mājokļu garantiju programma darbojas kopš 2015.gada janvāra, tās īstenošanā iesaistītas 7 sadarbības komercbankas. Periodā no 2017.gada 1.janvāra līdz 30.septembrim ir piešķirtas 2,347 mājokļu garantijas par 16,6 milj. eiro.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

23. AKTĪVU UN SAISTĪBU PATIESĀS VĒRTĪBAS

Vadība uzskata, ka to aktīvu un saistību patiesā vērtība, kas Koncerna bilancē netiek novērtēti to patiesajā vērtībā, atšķiras no šo finanšu aktīvu un saistību uzskaites vērtības un tiem aktīviem un saistībām, kas uzrādīti patiesajā vērtībā šādi:

	30.09.2017.		31.12.2016.	
	Uzskaites vērtība	Patiesā vērtība	Uzskaites vērtība	Patiesā vērtība
<u>Aktīvi</u>				
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	86,627	86,627	89,553	89,537
Parāda vērtspapīri	62,125	62,125	64,294	64,294
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami pārdošanai	62,125	62,125	64,294	64,294
Privātpersonas Uzņēmumi	22,028	21,998	22,722	22,684
Kredīti un debitoru parādi	194,869	193,911	201,250	200,328
Parāda vērtspapīri	457	1,236	1,531	3,315
Ieguldījumu vērtspapīri – līdz termiņa beigām turētie	457	1,236	1,531	3,315
Atvasinātie līgumi	451	451	-	-
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	54,989	54,989	58,296	58,296
Ieguldījumu īpašumi	21,869	21,869	17,087	17,087
Pārdošanai turētie aktīvi	-	-	1,367	3,488
<u>Saistības</u>				
Saistības pret kredītiestādēm	46,886	46,886	56,195	56,195
Atvasinātie līgumi	-	-	854	854
Saistības pret vispārējām valdībām	43,610	43,610	46,914	46,914
Atbalsta programmu finansējums, neieskaitot valsts atbalstu	94,966	94,966	96,822	96,822

Aktīvi

Vērtspapīru patiesā vērtība tiek aplēsta, ja iespējams, pamatojoties uz kotētām tirgus cenām. Pārējiem vērtspapīriem patiesās vērtības noteikšanai vadība veikusi diskontētās naudas plūsmas analīzi, naudas plūsmas prognozēšanā izmantojot pieņēmumus un uz novērtēšanas brīdi pieejamo aktuālāko tirgus informāciju. Kredītu, kuru likmes ir fiksētas fiksētos termiņos, patiesās vērtības noteikšanai vadība veikusi diskontētās naudas plūsmas analīzi, savukārt kredītiem, kuru pamata procentu likmes piesaistītas mainīgajām tirgus procentu likmēm, Koncerns ir pieņēmis, ka šādu kredītu uzskaites vērtība atbilst to patiesajai vērtībai.

Saistības

Amortizētajās izmaksās uzskaitīto finanšu saistību, piemēram, saistību pret kredītiestādēm, patiesā vērtība aplēsta, izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi, kurā izmantotas gada beigās līdzīgiem produktiem piemērotas procentu likmes. Finanšu saistību (piemēram, saistības pret kredītiestādēm), kas dzēšamas uz pieprasījumu vai kurām piemērota mainīga procentu likme, patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

23. AKTĪVU UN SAISTĪBU PATIESĀS VĒRTĪBAS (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu aktīvu un saistību, kas tiek gan vērtēti, gan atspoguļoti patiesajā vērtībā, hierarhijas līmeņus 2017. gada 30.septembrī:

	1.līmenis	2.līmenis	3.līmenis	Kopā
<u>Aktīvi, novērtēti patiesā vērtībā:</u>				
Ieguldījumu īpašumi (12.pielikums)	-	-	21,869	21,869
Pārdošanai pieejamie parāda vērtspapīri	37,841	24,284	-	62,125
<u>Aktīvi, kuru patiesā vērtība ir norādīta:</u>				
Kredīti un debitoru parādi (9.pielikums)	-	-	193,911	193,911
Atvasinātie līgumi (10.pielikums)	-	451	-	451
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi (8.pielikums)	86,627	-	-	86,627
Kopā	124,468	24,735	215,780	364,983
<u>Saistības, novērtētas patiesā vērtībā:</u>				
<u>Saistības, kuru patiesā vērtība ir norādīta:</u>				
Saistības pret kredītiestādēm (14.pielikums)	-	-	46,886	46,886
Saistības pret vispārējām valdībām (15.pielikums)	-	-	43,610	43,610
Atbalsta programmu finansējums, neieskaitot valsts atbalstu (16.pielikums)	-	-	94,966	94,966
Kopā	-	-	185,462	185,462

STARPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

23. AKTĪVU UN SAISTĪBU PATIESĀS VĒRTĪBAS (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu aktīvu un saistību, kas tiek gan vērtēti, gan atspoguļoti patiesajā vērtībā, hierarhijas līmeņus 2016. gada 31.decembrī:

	1.līmenis	2.līmenis	3.līmenis	Kopā
<u>Aktīvi, novērtēti patiesā vērtībā:</u>				
Ieguldījumu īpašumi (12.pielikums)	-	-	17,087	17,087
Pārdošanai pieejamie parāda vērtspapīri	39,026	25,268	-	64,294
<u>Aktīvi, kuru patiesā vērtība ir norādīta:</u>				
Kredīti un debitoru parādi (9.pielikums)	-	-	200,328	200,328
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi (8.pielikums)	79,437	-	10,100	89,537
Kopā	118,463	25,268	227,515	371,246
<u>Saistības, novērtētas patiesā vērtībā:</u>				
Atvasinātie līgumi (10.pielikums)	-	854	-	854
<u>Saistības, kuru patiesā vērtība ir norādīta:</u>				
Saistības pret kredītiestādēm (14.pielikums)	-	-	56,195	56,195
Saistības pret vispārējām valdībām (15.pielikums)	-	-	46,914	46,914
Atbalsta programmu finansējums, neieskaitot valsts atbalstu (16.pielikums)	-	-	96,822	96,822
Kopā	-	854	199,931	200,785

Finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības hierarhija

Koncerns klasificē patiesās vērtības novērtējumus, izmantojot patiesās vērtības hierarhiju, kas atspoguļo novērtēšanā izmantoto datu nozīmīgumu. Patiesās vērtības hierarhijai ir 3 līmeņi:

- *pirmajā līmenī* iekļauj *Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi*, kā arī biržā kotētos finanšu instrumentus, kam pastāv aktīvs tirgus, ja to patiesās vērtības noteikšanā Koncerns izmanto nekoriģētas kotētās tirgus cenas, kuras iegūtas no biržas vai uzticamām informācijas sistēmām;
- *otrajā līmenī* iekļauj ārpus biržas tirgotos finanšu instrumentus un finanšu instrumentus, kuriem nav aktīvā tirgus vai aktīvais tirgus tiek zaudēts, un kuru patiesās vērtības noteikšanā būtisku daļu sastāda tirgū novērojami dati (piem., līdzīgu instrumentu, etalona finanšu instrumentu, kredītriska apdrošināšanas darījumu likmes, u.c.);
- *trešajā līmenī* iekļauj finanšu instrumentus, kuru patiesās vērtības novērtēšanā izmantoti tirgū novērojami dati, kuriem jāveic nozīmīga korekcija, pamatojot to ar tirgū nenovērojamiem datiem, un finanšu instrumentus, kuru patiesās vērtības novērtēšanā būtisku daļu sastāda aktīvā tirgū nenovērojami dati, kas balstās uz Koncerna pieņēmumiem un aplēsēm, kas ticami ļauj novērtēt finanšu instrumenta vērtību.

STARPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

23. AKTĪVU UN SAISTĪBU PATIESĀS VĒRTĪBAS (turpinājums)

Parāda vērtspapīri

Parāda vērtspapīri tiek novērtēti, pamatojoties uz kotētajām cenām vai vērtēšanas metodēm, kurās izmantoti gan tirgū novērojami, gan nenovērojami dati, kā arī šo abu datu kombinācija. Lielākā daļa ieguldījumu parāda vērtspapīros, kas uzskaitīti patiesajā vērtībā, ir ieguldījumi Latvijas valsts parāda vērtspapīros, kuriem ir kotētas cenas, taču kuri netiek tirgoti aktīvā tirgū. Vadība ir aplēsusi, ka var pamatoti pieņemt, ka kotētā cena atbilst šo vērtspapīru patiesajai vērtībai, atsaucoties uz līdzīga riska ieguldījumu ienesīgumu.

Atvasinātie līgumi

Atvasinātie līgumi, kas novērtēti, piemērojot vērtēšanas metodes, kuru ietvaros tiek izmantoti novērojami tirgus dati, galvenokārt ir valūtas mijmaiņas līgumi un ārpusbiržas nākotnes valūtas maiņas līgumi. Visbiežāk piemērotās vērtēšanas metodes ir diskontētās naudas plūsmas aprēķins, kurā izmantotie dati ietver ārvalstu valūtas maiņas kursu darījuma dienā (*spot* likmi) un nākotnes valūtas līgumos piemērotās likmes, kā arī procentu likmju līknes.

Līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā

Ieguldījumi ieguldījumu fondu akcijās ir vērtības, kas balstītas uz neto dzēšanas cenu, jo ieguldījumi tiek veikti ieguldījumu fondos.

Ieguldījumu īpašumi

Nekustamo īpašumu ieguldījumu novērtēšana tiek veikta atbilstoši Latvijas un starptautiskajiem nekustamo īpašumu novērtēšanas standartiem (*International Valuation Standards (IVS)*), kuru novērtēšanai tiek piesaistīti neatkarīgie sertificētie vērtētāji.

Ieguldījumu novērtēšana īpašumā notiek pēc patiesās vērtības, izmantojot vienu no trīs metodēm:

- (a) salīdzinošo darījumu metode;
- (b) naudas plūsmas un ienākumu kapitalizācijas metode;
- (c) izmaksu metode.

Novērtējuma metode tiek izvēlēta atbilstoši objekta raksturam un iegādes mērķim. Īpašumu novērtējumu atbilstoši iepriekš minētajām metodēm veic Koncerna izvēlēts profesionāls sertificēts vērtētājs.

24. LIKVIDITĀTES RISKS

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru, kas iekļauj pozīciju *Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi un Ieguldījumu vērtspapīri* atlikumus, 2017. gada 30. septembrī. Summas ir uzrādītas, balstoties uz sagaidāmo nākotnes naudas plūsmu, kas ir atkarīga no maksājumu grafikiem, un iekļauj procentus, bet 26. pielikumā atspoguļotais aktīvu un pasīvu sadalījums pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, parāda saistību un aktīvu faktisko atlikumu termiņstruktūru:

	Līdz 1 gadam	1 – 5 gadi	Virš 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	8,857	32,376	6,309	47,542
Saistības pret vispārējām valdībām	163	653	48,592	49,408
Atbalsta programmas finansējums, neieskaitot valsts atbalstu	-	-	94,966	94,966
Pārējās saistības	-	-	7,907	7,907
Kopā finanšu saistības	9,020	33,029	157,774	199,823
Ārpusbilance un iespējamās saistības (17.pielikums)	43,253	86,510	83,590	213,353
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	52,273	119,539	241,364	413,176
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	86,627	-	-	86,627
Ieguldījumu vērtspapīri	-	51,944	10,638	62,582
Likvīdie aktīvi	86,627	51,944	10,638	149,209

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

24. LIKVIDITĀTES RISKS (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmo nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru 2016. gada 31.decembrī:

	Līdz 1 gadam	1 – 5 gadi	Virš 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	9,483	35,368	12,293	57,144
Saistības pret vispārējām valdībām	163	653	50,017	50,833
Atbalsta programmas finansējums, neieskaitot valsts atbalstu	-	-	96,822	96,822
Pārējās saistības	-	-	6,559	6,559
Kopā finanšu saistības	9,646	36,021	165,691	211,358
Ārpusbilance un iespējamās saistības (17. pielikums)	63,019	56,967	75,782	195,768
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	72,665	92,988	241,473	407,126
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	89,553	-	-	89,553
Ieguldījumu vērtspapīri	11,403	39,800	14,622	65,825
Likvīdie aktīvi	100,956	39,800	14,622	155,378

25. NAUDA UN TĀS EKVIVALENTI

	30.09.2017	30.09.2016
Pieprasījuma noguldījumi citās kredītiestādēs	86,627	77,088
Noguldījumi citās kredītiestādēs ar sākotnējo dzēšanas termiņu līdz 1 mēnesim	-	2,000
	86,627	79,088

STARPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

26. AKTĪVU UN SAISTĪBU SADALĪJUMS PĒC TO ATLIKUŠĀ ATMAKSAS UN DZĒŠANAS TERMIŅĀ

Nākamā tabula apkopo aktīvu un pasīvu sadalījumu pēc to atmaksas laika atbilstoši līguma termiņa beigām. Attiecībā uz klientiem izsniegtajiem aizdevumiem, Koncerns izmanto to pašu sagaidāmo atmaksu disciplīnas bāzi, kas tiek izmantota efektīvās procentu likmes prognozēšanai. Ieguldījumi vērtspapīros atspoguļo ar līgumu noteiktās kuponu amortizācijas.

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna aktīvu un saistību sadalījumu 2017. gada 30.septembrī pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām.

	Līdz 1 mēnesim	1 -3 mēneši	3 - 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
AKTĪVI							
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	86,627	-	-	-	-	-	86 627
Ieguldījumu vērtspapīri	-	-	-	606	48,352	13,624	62 582
Kredīti un debitoru parādi	9,413	9,499	15,661	17,193	-	143,103	194 869
Atvasinātie līgumi	-	-	451	-	-	-	451
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	-	803	-	-	47,129	7,057	54 989
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	445	1,724	5	2	10	4	2 190
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	12,366	9,503	-	21 869
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	3,729	3 729
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	671	671
Pārējie aktīvi	183	-	-	1	2,729	1,788	4 701
Pārdošanai turēti aktīvi	-	-	-	-	-	-	-
Kopā aktīvi	96,668	12,026	16,117	30,168	107,723	169,976	432,678
SAISTĪBAS							
Saistības pret kredītiestādēm	-	-	4,352	4,340	31,944	6,250	46,886
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	-	-	5,000	38,610	43,610
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	556	17	221	80	139	1,142	2,155
Atbalsta programmu finansējums un valsts atbalsts	7,080	-	-	-	37,963	55,011	100,054
Uzkrājumi ārpusbilances saistībām	692	202	865	1,452	3,419	9,409	16,039
Pārējās saistības	5,007	-	524	-	-	2,376	7,907
Kopā saistības	13,335	219	5,962	5,872	78,465	112,798	216,651
Neto likviditāte	83,333	11,807	10,155	24,296	29,258	57,178	216,027

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
Starposma saīsinātie koncerna pārskati par 9 mēnešu periodu līdz 2017. gada 30.septembrim

STARPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

26. AKTĪVU UN SAISTĪBU SADALĪJUMS PĒC TO ATLIKUŠĀ ATMAKSAS UN DZĒŠANAS TERMIŅĀ
 (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo Koncerna aktīvu un saistību sadalījumu 2016. gada 31.decembrī pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām.

	Līdz 1 mēnesim	1 -3 mēneši	3 - 6 mēneši	Līdz 1 gadam	1 - 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
AKTĪVI							
Prasības pret citām kreditīestādēm un Valsts kasi	79,553	5,000	-	5,000	-	-	89,553
Ieguldījumu vērtspapīri	-	-	1,027	-	50,176	14,622	65,825
Kredīti un debitoru parādi	14,369	9,473	8,997	19,313	91,132	57,966	201,250
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	-	799	-	-	51,894	5,603	58,296
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	410	1,640	4	1	4	-	2,059
Ieguldījumu īpašumi	-	-	-	12,218	-	4,869	17,087
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	3,507	3,507
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	168	168
Pārmaksātais uzņēmuma ienākuma nodoklis	-	-	-	-	-	-	-
Pārējie aktīvi	735	-	-	1	3,113	165	4,014
Pārdošanai turēti aktīvi	-	-	-	1,367	-	-	1,367
Kopā aktīvi	95,067	16,912	10,028	37,900	196,319	86,900	443,126
SAISTĪBAS							
Saistības pret kreditīestādēm	-	4,896	93	4,340	34,717	12,149	56,195
Atvasinātie līgumi	-	854	-	-	-	-	854
Saistības pret vispārējām valdībām	1,723	-	-	-	-	45,191	46,914
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	160	17	464	427	201	706	1,975
Atbalsta programmu finansējums	6,182	-	-	2,098	36,995	396	103,671
Uzkrājumi ārpusbilances saistībām	2,509	1,195	970	31	6,591	5,568	16,864
Pārējās saistības	3,686	-	376	174	292	2,031	6,559
Kopā saistības	14,260	6,962	1,903	7,070	78,796	124,041	233,032
Neto likviditāte	80,807	9,950	8,125	30,830	117,523	(37,141)	210,094

STARPPOSMA SAĪSINĀTO KONCERNA FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

27. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Koncerns šī gada oktobrī ir veikusi pārvedamu parāda vērtspapīru (obligāciju) emisiju programmas veidā, to iegrāmatošanu Latvijas Centrālajā depozitārijā un kotācijas uzsākšanu Nasdaq Riga par kopējo apjomu nominālvērtībā 20 milj. eiro. Obligāciju emisija paredzēta, lai diversificētu Koncerna finansējumu struktūru un nodrošinātu vairākus valsts atbalstītus investīciju projektus Latvijas tautsaimniecībā. Ar obligācijām piesaistītie līdzekļi ievērojami paplašinās finanšu atbalstu uzņēmējdarbības projektiem energoefektivitātes, atjaunojamo energoresursu veicināšanā un negatīvo klimata izmaiņu ietekmes samazināšanas jomā.

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas līdz šī ziņojuma parakstīšanai nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu Koncerna finansiālo stāvokli.